

<https://ukraina.interwencjaprawna.pl/we-provide-the-brochure-unaccompanied-child-in-poland-and-ukraine-law-and-institutions-basic-issues/>

10. Квашневська-Садковська, А., Крахмалова, К., & Лепіхіна, О. (2022). Дитина без опіки в Польщі та Україні. <https://ukraina.interwencjaprawna.pl/wp-content/uploads/2022/04/Дитина-без-опіки-в-Польщі-та-Україні.-Право-і-установи-основні-питання-1.pdf>
11. Сайт для громадян України - Сайт для громадян України - Portal Gov.pl. (n.d.). Сайт Для Громадян України. <https://www.gov.pl/web/ua>
12. Соціальна допомога на виховання дітей 500+ і Сімейний капітал по догляду - Сайт для громадян України - Portal Gov.pl. (n.d.). Сайт Для Громадян України. <https://www.gov.pl/web/ua/Dopomoha-na-vykhovannya-500plus-i-Simeynyy-kapital-opiky>.

Кирикова Я.С., студентка БП-4
кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
yana.kyrykova@ukma.edu.ua
Наукова керівниця: **Гусак Н.Є.**, кандидатка соціологічних наук,
доцентка кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
gusakny@ukma.edu.ua

ВРАЗЛИВІСТЬ ДО ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Війна в Україні призвела до збільшення кількості біженців, що розглядається як одна з найбільших загроз для європейської безпеки після Другої світової війни (Reilly & Flynn, 2022). Люди змушені покинути свої домівки та шукати притулку в незнайомому та часто небезпечному місці, що посилює вразливість до торгівлі людьми.

За оцінками агентств ООН, наразі 17,6 мільйонів українців потребують гуманітарної допомоги та захисту, з яких 8 мільйонів людей є внутрішньо переміщеними особами (ОСНА, 2023). Майже 5,2 мільйона людей повернулися в Україну, з яких приблизно 23% повернулися з-за кордону і 77% з інших регіонів України, куди були тимчасово переміщені. Таке переміщення і пов'язані з ним ризики підвищують вразливість людей до експлуатації.

Уразливий стан особи - «зумовлений фізичними чи психічними властивостями або зовнішніми обставинами стан особи, який позбавляє або обмежує її здатність усвідомлювати свої дії (бездіяльність) або керувати ними, приймати за своєю волею самостійні рішення, чинити опір насильницьким чи іншим незаконним діям, збіг тяжких особистих, сімейних або інших обставин» (ККУ, в ред. від 2006 р.).

Науковці (Hoff, Suzanne & Eefje de Volder, 2022; Europol, 2022; UNICEF, 2022; IOM, 2022) виділяють такі основні групи людей, які є більш вразливими під час війни: внутрішньо переміщені особи; жінки та діти; особи, які не можуть отримати доступ до тимчасового захисту через те, що вони не відповідають вимогам, або через відсутність інформації; іноземці, в тому числі особи без документів та без громадянства; дискриміновані та

маргіналізовані меншини, український ромський народ; ЛГБТ+; особи похилого віку; люди, які живуть з психічними розладами.

Дослідження показують, що конфлікт робить людей більш вразливими до торгівлі людьми в Україні через таке: відсутність можливостей для отримання доходу; перерви в наданні основних послуг; питання верховенства права; внутрішнє переміщення; ризик експлуатації під час збройного конфлікту (UNODC, 2022). Люди, які живуть у зонах конфлікту, можуть приймати небезпечні пропозиції, щоб мати доступ до їжі та інших ресурсів, а також для досягнення власної безпеки.

Aiden і Sidebottom (2022) стверджують, що академічної літератури, що розглядає ризики торгівлі людьми та експлуатації в цьому контексті, недостатньо. А те, що є доступним, часто зосереджується лише на сексуальному насильстві, ігноруючи інші проблеми, пов'язані з торгівлею людьми (наприклад, підневільне домашнє господарство).

Інші дослідники висловлюють схожі думки, що, незважаючи на зростаючий інтерес до цього питання та його пріоритетність (IOM, 2015; UNODC, 2018; Kidd, 2020; Muraszekiewicz et al., 2020), «зв'язок» між конфліктом і торгівлею людьми залишається недостатньо теоретизованим і опирається на незначну кількість ретельних емпіричних досліджень.

Отже, війна в Україні створила додаткові виклики у боротьбі з торгівлею людьми. Конфлікт призвів до переміщення мільйонів людей і змінив соціально-економічну ситуацію в регіонах, збільшивши ризик торгівлі людьми. Вразливість до торгівлі людьми в умовах війни в Україні є складною проблемою, яка потребує негайної уваги та дій. На сьогодні вже існує багато досліджень щодо впливу війни в Україні, що своєю чергою є доказом актуальності цієї теми, проте наразі існує лише обмежена кількість емпіричних досліджень.

Захист прав людини та запобігання торгівлі людьми має бути пріоритетом у поточних зусиллях України. Для ефективної протидії торгівлі людьми в умовах війни необхідно впроваджувати комплексні заходи. Серед них вирішальним є підвищення обізнаності населення про ризики торгівлі людьми та заходи запобігання. Це включає освітні кампанії для вразливих груп населення, таких як жінки, діти, переміщені особи та інші.

Список використаних джерел:

1. Cockbain, E., & Sidebottom, A. (2022). War, Displacement, and Human Trafficking and Exploitation: Findings from an evidence-gathering Roundtable in Response to the War in Ukraine. *Journal of Human Trafficking*, 1-29.
<https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/23322705.2022.2128242?needAccess=true&role=button>
2. Europol (March 2022). Early Warning Notification: War in Ukraine – refugees arriving to the EU from Ukraine at risk of exploitation as part of THB. Ref No. 2022-340.
https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Early_Warning_Notification_War_in_Ukraine_%E2%80%93_refugees_arriving_to_the_EU_from_Ukraine_at_risk_of_exploitation_as_part_of_THB.pdf
3. Hoff, Suzanne & Eefje de Volder (May 2022). Preventing human trafficking of refugees from Ukraine: A rapid assessment of risks and gaps in the anti-trafficking

- response.https://freedomfund.org/wp-content/uploads/UkraineAntiTraffickingReport_2022_05_10.pdf
4. IOM (16 March 2022). Op. Cit.
 5. IOM. (2015). Addressing human trafficking and exploitation in times of crisis: Evidence and recommendations for further action to protect vulnerable and mobile populations. International Organization for Migration.
 6. Kidd, A. (2020). Unavoidable exploitation? Conflict, agency and human trafficking. In J. Muraszkievicz, T. Fenton, & H. Watson (Eds.), Human trafficking in conflict: Context, causes and the military (pp. 43–60). Cham.
 7. Muraszkievicz, J., Fenton, T., & Watson, H. (2020b). Introduction. In J. Muraszkievicz, T. Fenton, & H. Watson (Eds.), Human trafficking in conflict: Context, causes and the military (pp. 1–18). Cham.
 8. OHCHR (19 December 2022). Ukraine Civilian Casualty Update. <https://www.ohchr.org/en/news/2022/12/ukraine-civilian-casualty-update-19-december-2022>
 9. Reilly, R., & Flynn, M. (2022). THE Ukraine CRISIS double standards: Has Europe’s response to refugees changed? Global Detention Project.
 10. UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). Ukraine: Situation Report - Last updated: 10 February 2023. <https://reports.unocha.org/en/country/ukraine>
 11. UNICEF (19 March 2022). “Children fleeing war in Ukraine at heightened risk of trafficking and exploitation”. <https://www.unicef.org/press-releases/children-fleeing-war-ukraine-heightened-risk-trafficking-and-exploitation>
 12. UNODC. (2018). Global Report on Trafficking in Persons - in the context of armed conflict. United Nations Office on Drugs and Crime. https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2018/GloTIP2018_BOOKLET_2_Conflict.pdf
 13. UNODC. (2022). Conflict in Ukraine: Key evidence on the risks of trafficking in persons and smuggling of migrants. United Nations Office on Drugs and Crime. https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/tip/Conflict_Ukraine_TIP_2022.pdf
 14. World Bank Population data. <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?locations=UA>
 15. Кримінальний кодекс України, Верховна Рада України, від 05.04.2001 № 2341-III, «Уразливий стан особи» <https://ips.ligazakon.net/document/TM028487?an=3&scop=357&fcop=412>

Лук’яненко А.О., студентка БП-4
кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
anna.lukianenko@ukma.edu.ua

Наукова керівниця: **Ростовська Т.В.**, магістриня соціальної роботи,
старша викладачка кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І.Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
t.rostovska@ukma.edu.ua

ПЕРЕШКОДИ В ОТРИМАННІ НАЛЕЖНИХ МЕДИЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ЖІНОК, ЯКІ ЗАЗНАЛИ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА

Дослідження насильства щодо жінок в Україні «Добробут та безпека жінок», проведене за ініціативи ОБСЄ, показало, що 67% жінок в Україні зазнали психологічного, фізичного чи сексуального насильства впродовж свого життя та лише 17% знають, куди можна звернутись, щоб отримати допомогу (ОБСЄ, 2019). За даними Офісу генерального прокурора України, за